

Obsah

ÚVOD	9
I. IMMANUEL KANT	18
1. Život a dílo	18
a) Nejdůležitější biografické údaje	18
b) Kantovy tzv. předkritické spisy	21
c) Hlavní kritická díla	23
d) Kantovy spisy po roce 1790	26
2. Kantova filosofie před rokem 1770	28
3. Kritika čistého rozumu	37
a) Metoda „Kritiky“	38
b) Transcendentální estetika	43
c) Transcendentální analytika	47
(1) Čisté pojmy rozvažování	48
(2) Transcendentální dedukce v prvním vydání <i>Kritiky čistého rozumu</i>	50
(3) Transcendentální dedukce ve druhém vydání <i>Kritiky čistého rozumu</i>	57
(4) Schematismus čistých pojmů rozvažování	64
(5) Zásady čistého rozvažování	68
(6) Věci o sobě a věci pro nás	74
(7) Způsoby řešení problému poznání	77
d) Transcendentální dialektika	80
(1) Význam pojmu „dialektika“	80
(2) Paralogismy čistého rozumu	82
(3) Antitetika čistého rozumu	85
(4) Ideál čistého rozumu a důkazy boží existence	89
(5) Regulativní funkce idejí	94
4. Etika	95
a) Kantova etika v šedesátých letech	95
b) Metoda Kantovy etiky	98
c) Principy mravní povinnosti	100
d) Svoboda a důstojnost osoby	108

(1) Svoboda	109
(2) Důstojnost	111
e) Dialektika čistého praktického rozumu	112
f) Ctnosti a povinnosti plynoucí ze ctnosti	116
5. Kritika soudnosti	118
a) Funkce soudnosti.	118
b) Nauka o krásnu.	120
(1) Charakteristika soudů vkusu	120
(2) Hra poznávacích sil a transcendentální dedukce.	122
(3) Nadsmyslový substrát jevů.	126
c) Nauka o vznešenu	130
d) Soudnost a teleologie	132
(1) Idea účelnosti.	132
(2) Subjektivní principy soudnosti.	134
(3) Systematizace a přírodní řád	137
6. Metafyzika přírody a pozdní forma transcendentální filosofie	138
a) Metafyzické principy přírodních věd	138
b) Filosofie přírody v <i>Opus postumum</i>	144
(1) Mezera v systému	144
(2) Systém sil	146
(3) Důkaz éteru a teorie zkušenosti	148
c) Transcendentální filosofie v <i>Opus postumum</i>	151
7. Nauka o právu a státu.	155
a) Nauka o právu	155
(1) Pojem práva	157
(2) Právo a donucení	159
(3) Vlastnické právo	160
b) Nauka o státu.	163
(1) Idea společenské smlouvy	163
(2) Právo národů a světoobčanské právo	165
(3) Filosofické pozadí	168
8. Filosofie náboženství	169
a) Kantovy spisy z oboru filosofie náboženství.	169
b) Rozumová víra	171
c) Radikální zlo	175
d) Církev a církevní víra	176
e) Výklad bible ve světle morálky	179
f) Charakter Kantovy filosofie náboženství.	180
9. Antropologie	182

10. Filosofie dějin	186
a) Pokrok lidstva	186
b) Pokrok ve filosofii	190

II. KANTOVI ZASTÁNCI A KRITICI NA KONCI 18. A NA ZAČÁTKU 19. STOLETÍ 193

1. Raní zastánci kantovství	195
a) Reinhold	195
b) Beck	204
c) Krug	206
d) Schiller	209
2. Kritici kantovství	212
a) Jacobi	212
b) Bardili	218
c) Schulze	219
d) Maimon	226
e) Herder	234

III. SAMOSTATNÍ ZÁSTUPCI KRITICKÉHO MYŠLENÍ 240

1. Herbart	241
a) Metoda filosofie	242
b) Teorie reálů	245
c) Základní myšlenky psychologie	248
d) Praktická filosofie	249
2. Fries	251
a) Základní myšlenky kriticizmu	252
b) Metafyzika	256
c) Dějiny filosofie	259
d) Friesovská škola	261
3. Schopenhauer	263
a) Život a dílo	263
b) Svět jako představa	267
c) Svět jako vůle	272
d) Nauka o vykoupení	275
e) Základní problémy etiky	277
f) Filosofie dějin	281
g) Pojetí metafyziky	282
4. Beneke	286
a) Charakter a úkol filosofie	286

b) Základní myšlenky metafyziky	288
c) Logika	291

ZÁVĚREČNÉ POZNÁMKY

TRANSCENDENTÁLNÍ FILOSOFIE A FILOSOFICKÉ MYŠLENÍ

NA SKLONKU 19. A VE 20. STOLETÍ	295
---	-----

1. Analytická metoda	297
2. Pojetí filosofických zásad	300
3. Konečno a nekonečnost	302
4. Kritická filosofie a etika	304
5. Otevřený transcendentalismus	305

Seznam zkratk	309
Bibliografie	310
Jmenný rejstřík	340
Věcný rejstřík	344
Ediční poznámka	351